

Asia: VN/538/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi jätelain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta

Yleiset säännökset (Luku 1)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 1 ja sen perusteluista

-

Yleiset velvollisuudet ja periaatteet (Luku 2)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 2 ja sen perusteluista

Uudenmaan jätelautakunnan lausunto: § 15 Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus

Uudenmaan jätelautakunta pitää hyvänä, että erilliskeräysvelvoitteet tiukkenevat ja että velvoiterajat yhtenäistyvät koko maassa. Uudenmaan jätelautakunnan alueella tämänhetkinen hyötyjätteiden velvoiteraja on 20 huoneistoa ja biojätteiden kohdalla on 5 asuinhuoneistoa. Velvoiterajat tulevat alueellamme tiukkenemaan, mutta tämä lisää myös kierrätykseen ohjautuvaa materiaalisaantoa ja on linjassa kunnianhimoisten valtakunnallisten kierrätystavoitteiden kanssa. Biojätteen erilliskeräyksen tehostaminen on erityisen tärkeää lajittelutehokkuuden parantamisessa ja sitä voidaan toteuttaa myös esim. kimppa-astioilla ja kotikompostointia lisäämällä. Ympäristöministeriön LCA Consultingilta tilatun selvityksen mukaan erilliskeräysvelvoitteiden kiristyminen tuo alalle myös lisää työpaikkoja.

Kunnan vastuulla oleva jätehuolto (luku 5)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 5 ja sen perusteluista

Uudenmaan jätelautakunnan lausunto:

§ 35 Kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestäminen ja § 49a kunnan ja pakkausten tuottajan yhteistoiminta pakkausjätteen erilliskeräyksessä

Uudenmaan jätelautakunnan alueella kunnan järjestämä jätteenkuljetus on ollut käytössä jo pitkään ja se on mahdollistanut kokonaisvaltaisen jätekuljetusten kehittämisen sekä logistiikan, että

palvelumuotoilun (mm. monilokeropalvelu) osalta. Hallituksen esitys siirtymisestä valtakunnallisesti kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen mahdollistaa saman kehittymisen kaikkialla Suomessa ja keventää jatkuvaa sääntelytaakkaa. Samoin kunnan järjestämä kiinteiden jätteiden ja pakkausjätteiden operatiivisen vastuun siirto kunnille tukevat toisiaan. Uudenmaan jätelautakunnankin alueella kunnallinen jäteyhtiö hoitaa tehtävää jo nykyisinkin. Yhteistoimintavelvoitteen ja siihen liittyvän kunnan operatiivisen vastuun toteuttamisessa voidaan hyödyntää kuntien olemassa olevia kiinteistökeräysjärjestelmiä ja kuntien henkilöstön osaamista ja paikallistuntemusta.

§ 37 Kiinteistön haltijan järjestämä saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetus

Esityksen mukainen uusi jätelaki muodostaa toimivan kokonaisuuden, jossa osaset ovat riippuvaisia toisistaan. Tämän kokonaisuuden ulkopuolelle uhkaavat nyt jäädä saostus- ja umpisäiliölietteet. Siitä huolimatta, että lietteiden kohdalla on tunnistettu aivan samoja ongelmia kuin perustelumuiustiossa mainitut ongelmat kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen kohdalla yleisestikin. Näitä ongelmia ovat muun muassa lietteenkuljetuksen seurannan ja valvonnan vaikeus ja tietojen saamisen vaikeus. Viranomaisen ei pysty muodostamaan kokonaiskuvaa lietteenkuljetuksista ja valvomaan, että lietteenkuljetuksissa noudatetaan alueen jätehuoltomääräyksiä. Lisäksi saostus- ja umpisäiliölietteiden kuljetusten on katsottu olevan toimintaa, jossa on erityinen riski epäasianmukaiseen menettelyyn ja sitä kautta ympäristön ja terveyden pilaantumiseen.

Jätelakiesityksessä on yksinkertaistettu jätelain § 37 vaatimuksia kiinteistön haltijan järjestämästä jätteenkuljetuksesta, mutta näkemyksemme mukaan esityksessä mainitut vaatimukset (13 §:n 1 ja 2 mom. sekä 35 §:n 2 ja 3 mom.) jäävät edelleen vaikeasti todennettavalle tasolle. Perusteluiden tulkinnanvaraisuus ei muokkauksesta huolimatta poistu mikä jatkaa tilannetta, että lainvoimaisen jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen saavuttaminen on käytännössä hyvin haastavaa. Uudenmaan jätelautakunta huomauttaa myös, että loppujen lopuksi kyse on poliittisesti päätöksestä myös kuntatasolla. Lietteiden kuljetusjärjestelmäpäätöksiin liittyvät valitusprosessien aiheuttamat sääntelykustannukset tulevatkin lietteiden kohdalla jatkumaan.

Perustelumuiustiossa mainitaan, että kiinteiden jätteiden siirtyminen kunnan vastuulle vapauttaa jätehuoltoviranomaisen resursseja saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurantaan ja valvontaan. Uudenmaan jätelautakunnan alueella kunnan järjestämä kuljetus on jo käytössä muissa paitsi lietteissä, joten meidän alueellamme muutos ei vaikuta käytettäviin resursseihin.

§ 39 Tiedot kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta

Lisäksi jätelakiesityksessä on tiukennettu lietteenkuljettajien tiedonantovelvollisuutta toimittaa lietteenkuljetustietoja neljännesvuosittain entisen vuosittaisen sijaan. Käytännössä tämä muutos lukitsee jätehuoltoviranomaisen resursseja entistä enemmän tiedonantovelvollisuuden valvontaan

ja tietojen vientiin neljä kertaa vuodessa järjestelmään. Monien kymmenien liete-yritysten tietojen saanti on lukemattomien sähköpostien ja puhelinsoittojen päässä. Tietojen vienti rekisteriin vaatii oman käsittelynsä kun tiedoissa on lukuisia puutteita ja laatuvariaatioita. Itse valvonta on hyvin haastavaa samalla kun Uudenmaan jätehuoltokunnan alueella on arvioitu, että noin 8000 eli kolmasosa liete-yritysten piiriin kuuluvista kohteista puuttuu tiedoistamme. Se on merkittävä määrä. Vaikka uhka ympäristön pilaantumiseen on todellinen, sen osoittaminen on käytännössä hyvin vaikeaa. On hyvä, että jätelakiin kirjataan vaatimus sähköisesti muokattavista tiedoista.

Esitämme, että kunnan jätehuoltoviranomaisella olisi uuden jätelain myötä pääsy ympäristöviranomaisen järjestelmään tuotaviin sähköisiin siirtoasiakirjoihin ja sitä kautta saisimme tietoa alueen lietteenkuljetuksista. Se ei poista lietteenkuljetusyritysten velvoitetta itse toimittaa liete-yritystietojaan meille. ELY-keskusta tulisi velvoittaa antamaan jätehuoltoviranomaiselle tiedoksi päätöksiään jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä ja päätösten muuttamisesta. Varsinkin, kun uusi kuljetusyritys aloittaa toiminnan alueella, jätehuoltoviranomaisella ei ole tällä hetkellä mitään keinoa saada tietoa siitä. Kuten ei myöskään, kun ELY-keskus muuttaa jonkun kuljetusyrityksen päätöstä jätehuoltorekisteriin hyväksymisestä. Myös tämä asia vaikeuttaa huomattavasti kuljetusrekisterin ylläpitämistä, joka on jätehuoltoviranomaisen velvollisuus ja tärkein valvomisen työkalu.

Tuottajavastuu ja juomapakkaukset (Luvut 6 ja 7)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen luvusta 6 ja 7 sekä niiden perusteluista

-

Muut jätelain pykälät

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätelain muutosehdotuksen muista luvuista ja niiden perusteluista

-

Muiden lakien muutettavat pykälät (ympäristönsuojelulaki, kemikaalilaki, rikoslaki ja laki rikesakkorikkomuksista)

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne ympäristönsuojelulakiin, kemikaalilakiin, rikoslakiin ja ehdotetuista pykälämuutoksista ja niiden perusteluista

-

Asetusyhteenvedo

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne jätteenalan asetuksiin ehdotettavien muutosten keskeisestä sisällöstä

-

Vaikutusten arviointi

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perustelujen luvuista 4.2-5.

-

Muuta

Tähän voitte kirjoittaa lausuntonne perusteluiden muista osista ja muista mahdollisista asioista

-

Haapola Laura
Uudenmaan jätelautakunta